

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Герасименко В.Г.

“ ” 2017 р.

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності Туризм

за темою:

**Шляхи та резерви збільшення прибутку
в підприємстві готельного господарства**

Виконавець

студентка центру заочної форми навчання

Парфененко Катерина Дмитрівна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник

викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Єгупова Ірина Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2017

Зміст

	стор.
ВСТУП	3
 РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ РЕЗЕРВІВ ЗРОСТАННЯ ПРИБУТКУ В ГОТЕЛЬНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ	 6
1.1. Економічна сутність прибутку та його функції	6
1.2. Види та джерела прибутку, етапи його формування	13
1.3. Резерви та шляхи підвищення прибутку в готельному підприємстві	19
 РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПП «ФРЕДЕРІК КОКЛЕН»	 24
2.1. Загальна характеристика готелю «Фредерік Коклен»	24
2.2. Формування доходів і витрат у готелі «Фредерік Коклен»	37
2.3. Аналіз структури і динаміки прибутку готелю «Фредерік Коклен»	44
 РОЗДІЛ 3. РЕЗЕРВИ ТА ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПРИБУТКУ В ПП «ФРЕДЕРІК КОКЛЕН»	 49
3.1. Рекомендації щодо резервів збільшення прибутку в готелі «Фредерік Коклен»	49
3.2. Розрахунок економічного ефекту заміни газового котла для опалювання на твердопаливний	58
 ВИСНОВКИ.....	 65
 Список використаних джерел	 68

ВСТУП

В умовах сучасного економічного розвитку країни прибуток, як найвідоміша з давніх часів категорія, отримав новий зміст, ставши основою формування реальної самостійності суб'єктів господарювання. Прибуток як головна рушійна сила ринкової економіки забезпечує інтереси держави, власників і персоналу підприємств.

Прибуток є також першочерговим стимулом до створення нових або розвитку вже діючих підприємств. Можливість одержання прибутку спонукає людей шукати більш ефективні способи комбінації ресурсів, винаходити нові послуги, на які може виникнути попит, застосовувати організаційні й технічні нововведення, які обіцяють підвищити ефективність виробництва. Отримуючи прибуток, кожне підприємство вносить свій внесок в економічний розвиток суспільства, сприяє створенню й збільшенню суспільного багатства й росту добробуту народу.

Головне призначення прибутку як економічного показника – відображати результативність діяльності підприємства. Тема прибутку особливо гостра для українських підприємств, оскільки затяжна економічна криза, складовими якої є високі податки й неплатежі, значно знецінюють одержувані прибутки. До того ж підприємства не можуть покладатися на державну підтримку, вони діють в умовах самооплатності й самофінансування.

Прибуток є основним джерелом фінансування заходів щодо технічного й соціального розвитку підприємства, найважливішим джерелом матеріального заохочення трудового колективу, окремих його працівників, джерелом виплати дивідендів по акціях. За рахунок відрахувань від прибутку формується значна частина місцевих і державного бюджетів.

Україна переживає поки що глибоку кризу, яка охопила всі сторони економіки: відносини власності, масштаби виробництва продукції, прямі і зворотні зв'язки, фінансово-кредитну систему, платежі, систему оподаткування, ціноутворення та ін.

Проте суспільному та економічному розвитку властива циклічність і на зміну кризі неминуче прийде економічне зростання. Науково-технічна революція та інтенсивний шлях розвитку виробництва ставлять у порядок денний вивчення джерел формування прибутку та його розподілу на рівні підприємства.

Сказане вище свідчить про гостру актуальність проблеми пошуку резервів збільшення прибутку в підприємствах готельної індустрії.

Одним з актуальних завдань сучасного етапу є оволодіння керівниками й фінансовими менеджерами сучасними методами ефективного управління формування прибутку в процесі операційної, інвестиційної й фінансової діяльності підприємств та пошуків шляхів та резервів його збільшення.

Грамотне, ефективне управління формуванням прибутку передбачає знання основних механізмів формування прибутку, використання сучасних методів його аналізу й планування.

Дана дипломна робота присвячена дослідженню теоретичних аспектів аналізу резервів зростання прибутку на підприємстві готельної індустрії та формуванню шляхів (організаційно-технічних заходів) їх реалізації.

Мета дипломної роботи визначила її зміст. Основними напрямками дослідження в даній роботі є визначення економічної суті та функцій прибутку, його ролі в діяльності підприємства, видів та джерел формування, оподаткування і аналіз прибутку. Також була звернута велика увага на аналіз складу доходів та витрат, етапів формування та резервів збільшення прибутку підприємства.

Об'єкт дослідження: у якості об'єкта дослідження було обрано приватне підприємство «Фредерік Коклен», основним видом діяльності якого є надання готельних послуг.

Предмет дослідження: процес формування прибутку готельного підприємства, резерви його підвищення в сучасних умовах ринкового господарювання.

Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати наступні

завдання:

а) вивчити поняття й види прибутку, основні фактори, що впливають на прибуток, роль прибутку в діяльності підприємства й шляхи підвищення прибутку;

б) вивчити організаційну структуру;

в) проаналізувати споживачів, обсяг виробництва й реалізації продукції;

г) проаналізувати основні техніко-економічні показники;

д) проаналізувати продуктивність праці, прибуток підприємства й рентабельність виробництва;

ж) розробити заходи щодо підвищення прибутку.

Економічна сутність, види, джерела формування та методи аналізу прибутку підприємства висвітлені в роботах українських, російських і закордонних економістів: А. Самуельсон, І. М. Бойчик, М. Г. Грещак, І. В. Зятковський, В. М. Опарін, А. М. Поддєрьогін, С. Ф. Покропивний, О. С. Федонін та ін.

Ці та інші роботи авторів, що займаються питаннями економіки, аналізом господарської діяльності, управлінням прибутком і ефективним виробництвом, були опрацьовані під час написання роботи.

Для аналізу господарсько-фінансової діяльності ПП «Фредерік Коклен» використана форма бухгалтерської звітності №1 «Баланс», №2 «Звіт про фінансові результати» за 2014, 2015, 2016 рр.

В дипломній роботі для обробки й аналізу інформації застосовувались комп'ютерні програми Microsoft Excel, Microsoft Word.

ВИСНОВКИ

Прибуток підприємства є найважливішою економічною категорією й основною метою підприємницької діяльності. Отримати прибуток підприємство може тільки в тому випадку, якщо воно виробляє продукцію або послуги, які реалізуються, тобто задовольняє суспільні потреби.

Підводячи підсумки дослідженню, зупинимося на найважливіших моментах і висновках, що дозволяють повною мірою оцінити внутрішньовиробничі резерви зростання прибутку в ПП «Фредерік Коклен».

Готель «Фредерік Коклен» знаходиться в центрі Одеси. В готелі 17 комфортних номерів з усіма сучасними зручностями (4 з яких - номери категорії «люкс», 3 - «напівлюкс», 5 - «класичний номер на 2 особи», 5 - «класичний номер на 1 особу»), є ресторан «Софі Кафе», бар, кімната для переговорів і невеликих конференцій на 15 осіб.

По всій території готелю надається безкоштовний швидкісний Wi-Fi, є безкоштовна парковка біля готелю (обладнана відеоспостереженням). Крім основних послуг, які пов'язані з проживанням гостей у номерах, «Фредерік Коклен» надає також ряд додаткових послуг.

Середньооблікова чисельність штатних працівників готелю «Фредерік Коклен» становить 42 особи.

В 2014 році рівень завантаження готелю складав лише 29%, що стало наслідком політичної та економічної кризи в Україні, а також результатом початку воєнних дій на сході країни. Однак наступного 2015 року туристичний сезон був дуже вдалим і доходи від послуг проживання збільшились на 1779 тис. грн., на що вплинули сприятливі погодні умови влітку і відкладений попит, значне падіння гривні. В 2016 виручка від реалізації послуг проживання збільшилась порівняно з 2015 іще на 1 1256 тис. грн. і досягла максимуму за весь аналізований період.

Подібну динаміку на протязі аналізованого років мають і доходи від послуг харчування, порівняно з 2014 р. вони збільшились на 1271 тис. грн., або

на 183%. Доходи від надання додаткових послуг за весь період, що аналізується, зросли на 503 тис. грн., або на 181%.

Загальна динаміка доходів від надання усіх послуг в готелі за аналізований період позитивна, відмічається значне (на 4249 тис. грн., або 181%) збільшення в 2016 р. порівняно з 2014 р. Всього доходи готелю в розрізі різних видів діяльності за аналізований період збільшились на 4256 тис. грн. або 180%.

При тому, що доходи від надання послуг зросли на 181%, собівартість реалізованих послуг збільшилась на 192%, чому сприяло підвищення цін на комунальні послуги в декілька разів, особливо на опалення. На 23% зросли витрати на збут, адміністративні витрати збільшились на 61% в результаті підвищення зарплати адміністративному персоналу.

Операційні витрати за аналізований період зменшились на 23,0 тис. грн., неопераційні витрати на 5,0 тис. грн., або на 26,3 %. У підсумку загальна сума витрат від звичайної діяльності зросла на 3787 тис. грн. або 186 %.

В 2016 році порівняно з 2014 найбільше зросли матеріальні витрати – в п'ять разів та вдвічі інші операційні витрати. Витрати на заробітну плату збільшились лише на 39%, завдяки зменшенню в 2016 єдиного соціального внеску до 22% відповідно зменшились на 17% відрахування на соціальні заходи. Амортизаційні відрахування зменшились на 44 тис. грн, або на 25%.

В результаті збільшення в 2016 році порівняно з 2014 роком чистого доходу на 181 %, чистий фінансовий результат підприємства від реалізації послуг за аналізований період генерував прибутки, незважаючи на те, що собівартість реалізованих послуг зросла на 191,8 %, адміністративні витрати на 61%, витрати на збут на 22,6%.

Фінансовий результат готелю від іншої операційної діяльності за 2014-2016 рр. зріс на 900 грн., або на 12,7%, а від неопераційної діяльності в 2016 р. є збитковим на 3,5 тис. грн.

Прибуток до оподаткування за аналізований період зріс на 467,9 тис. грн., а чистий прибуток після оподаткування на 383,7 тис. грн. і склав 654,7 тис. грн. у 2016 році.

Проведені в роботі дослідження показали наявність значних резервів збільшення прибутку в готелі «Фредерік Коклен».

Аналіз складу витрат за економічними елементами показав, що в 2016 році порівняно з 2014 матеріальні витрати зросли – в п'ять разів і склали найбільшу частку (69%) в загальному обсязі витрат. У готельному бізнесі комунальні платежі є однією з основних витратних статей. Таким чином, скорочення експлуатаційних витрат, головним чином, за рахунок ресурсозбереження, є головним резервом підвищення прибутковості готелю «Фредерік Коклен».

Сучасне інженерне встаткування пропонує комплекс перспективних рішень, що дозволяють досягти ресурсозбереження.

За останні три роки вартість газу зросла в декілька разів, що зробило такий вид опалення економічно не вигідним, до того ж газ доводиться імпортувати, що ставить підприємство у залежність від обсягів його поставок. Тому ми пропонуємо замінити газовий котел на твердопаливний з принципом верхнього горіння з метою економії енергоресурсів і зменшення експлуатаційних витрат.

Такі котли універсальні (працюють на будь-якому твердому паливі) і призначені для роботи на вугіллі, дровах, відходах деревини й паливних брикетах, їх КПД досягає 92 %, горіння палива на одній закладці триває до 6 днів, чищення від попелу проводиться два рази на місяць, вони відповідають європейським екологічним нормам і стандартам.

Таким чином, заміна газового котла на твердопаливний приведе до збільшення операційного прибутку на 49 555 грн. у рік. Додаткові капітальні вкладення в розмірі 39 590 грн. окупляться всього за 10 місяців. Сума річного економічного ефекту від реалізації даного заходу складе 39 658 грн. За результатами проведених розрахунків можна зробити висновок про доцільність впровадження даного заходу.

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Затверджено Наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2015 р.
2. Національні стандарти бухгалтерського обліку: нормативна база. – Х.: Фактор, 2000. – 208 с.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Затверджено Наказом Міністерства фінансів України №1591 від 09.12.2013 р.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» Затверджено Наказом Міністерства фінансів України №1591 від 09.12.2013 р.
5. Про внесення змін у Розділ XX «Перехідні положення» Податкового Кодексу України відносно особливостей стягування податку на прибуток підприємств, отриманого від надання готельних послуг: Закон України від 15.08.2014 р.
6. Березін О. В. Економіка підприємства. - К. : Знання, 2009. - 390 с.
7. Березін, О. В. Управління потенціалом підприємства: навч. посібник / О. В. Березін, С. Т. Дуда, Н. Г. Міценко. - Львів : Магнолія-2006, 2011. - 308 с.
8. Гетьман, Оксана Олександрівна. Економіка підприємства: навчальний посібник / О.О. Гетьман, В. М. Шаповал. - 2-ге вид. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 488 с.
9. Гринчуцький, Валерій Іванович. Економіка підприємства: навч. посібник / В.І. Гринчуцький, Е.Т. Карапетян, Б.В. Погріщук. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 304 с.
10. Грицюк, Е. О. Економіка підприємства: навчальний посібник. - К. : Дакор, 2009. - 304 с.
11. Джур О.Є. Економіка високотехнологічних підприємств: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.. /Дніпропетр. нац. ун-т ім. О. Гончара. -Дн-ськ: Арт-Прес, 2010. -319 с.
12. Довбенко, В'ячеслав Іванович. Потенціал і розвиток підприємства: навчальний посібник / В. І. Довбенко, В. М. Мельник. - Львів : Львівська політехніка, 2010. - 232 с.

13. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підручник. - К. : Центр учбової літератури, 2009. - 728 с.
14. Іванова, Валентина Василівна. Планування і контроль на підприємстві: навч. посібник / В. В. Іванова. - Суми : Університетська книга, 2011. - 443 с.
15. Економіка промислового підприємства / за ред. Н. М. Тюріної. - Львів : Новий світ-2000, 2008. - 312 с.
16. Економіка підприємства: зб. практичних задач і ситуацій: навч. посібник. - К. : КНЕУ, 2008. - 323 с.
17. Економіка підприємства: навчальний посібник для вищої школи. - Львів: Новий Світ - 2000, 2012. - 439 с.
18. Економіка підприємств: підручник / Ф. В. Горбонос [и др.]. - К. : Знання, 2010. - 463 с.
19. Економіка підприємства [Текст] : підручник для вищої школи / за заг. ред. Л. Г. Мельника. - Суми: Університетська книга, 2012. - 864 с.
20. Єгорова І. П. Економіка та організація діяльності об'єднань підприємств: Навч. посіб. - Львів: Магнолія 2006, 2009. - 331 с. Ефективність системи управління підприємством: теоретико-методологічні аспекти та механізми реалізації [Текст] : монографія / Харків. ін-т фінансів ; за заг. ред. Г. О. Дорошенка. - Харків: НТМТ, 2014. - 424 с.
21. Залуцький, І. Р. Планування і діагностика діяльності підприємств: навч. посібник / І. Р. Залуцький, В. М. Цимбалюк, С. Г. Шевченко. - Львів : Новий Світ-2000, 2009. - 320 с.
22. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: кредитно-модульний курс: навчальний посібник / за ред. Ю.Г. Козака. - 3-тє вид., перероб. та доп. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 288 с.
23. Тюріна Н.М. Карвацка. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 408 с.
24. Ковальчук І.В. Економіка підприємства: навч. посібник. - К. : Знання, 2008. - 679 с.
25. Кавун С.В. Економічна безпека підприємства: інформаційний аспект [Текст]: монографія / С.В. Кавун. - Харків: Щедра садиба плюс, 2014. - 311с.
26. Кривицька О. Р. Сутність прибутку як економічної категорії: еволюційний

- підхід та сучасне бачення [Текст] / О. Р. Кривицька // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону : науковий збірник / [за ред. І. Г. Ткачук]. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. – Вип. 7, т. 2. – С.82–86.
27. Кондратюк О.М. Синергія інформації в управлінні витратами підприємства / О.М. Кондратюк, О.В. Школа // Держава та регіони. - 2010. - № 6. - С. 253-255.
 28. Кривов'язюк, І. В. Підприємство в умовах ринку: навчальний посібник. - К. : Кондор, 2009. - 840 с.
 29. Круш П.В. Внутрішній економічний механізм підприємства : посібник / П.В. Круш, С.О. Тульчинська. - К. : ЦНЛ, 2008. - 206 с.
 30. Мелень, О.В. Максимізація прибутку як вирішальний чинник ефективної діяльності підприємства [Текст] / Мелень О.В., Гарібян Т.А. // Международные конференции : Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум» - НТУ "ХПІ", 2014, с. 91-94
 31. Основи економічної теорії: політеконом. аспект : підручник / [відп. ред. Г. Н. Климко]. - 4-те вид., переробл. і доповн. - К. : Знання-Прес, 2002. - 456 с.
 32. Пеліхов Є. Ф. Економіка сучасного підприємства: навч.-метод. і практ. посібник. - К. : Хай-Тек Прес, 2009. - 344 с.
 33. Рульєв, Віталій Андрійович. Управління персоналом [Текст]: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. А. Рульєв, С. О. Гуткевич, Т. Л. Мостенська. - К.: Кондор, 2013. - 309 с.
 34. Сафронов Н. А. Экономика организации (предприятия): учебник для сред. профобр. - М., 2009. - 255 с.
 35. Семенов А.Г. Аналіз та вдосконалення оплати праці. / А.Г. Семенов, А.І. Шарко // Держава та регіони. - 2010. - № 6. - С. 232-238.
 36. Фатхутдінов, Раїс Ахметович. Управління конкурентоздатністю організації: підручник / Р.А. Фатхутдінов, Г. В. Осовська. - К.: Кондор, 2009. - 470 с.
 37. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств : уавч. посібник / О.С. Філімоненков. - К. : Кондор, 2007. - 400 с.
 38. Фінансовий менеджмент : [навчальний посібник / за ред. Г. Г. Кірейцева]. - К. : ЦУЛ, 2002. - 496 с.

39. Хмурова В.В. Менеджмент підприємницької діяльності: навч. посібник. /Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. -К.: Центр учбової літератури, 2013. - 284 с.
40. Хомяков, Володимир Іванович. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посібник / В. І. Хомяков, В. М. Белінська, О. В. Федоренко. - К. : Кондор, 2011. - 432 с.
41. Череп, А. В. Стратегічне планування і управління: навчальний посібник / А. В. Череп, А. В. Сучков. - К. : Кондор, 2011. - 334с.
38. Шевчук С.В. Теоретичні аспекти класифікації прибутку / С.В. Шевчук // Вісник ЖДТУ. Серія економічні науки. - 2010. - № 4 (54). - С. 201-203.
39. Орлова А.М. Можливі шляхи до ресурсозбереження в готельному господарстві //Інтернет-Журнал «НАУКООЗНАВСТВО» Том 7, №4 (2015)
40. Фазиль Аскеров / «Южная Лига»: Украинская специфика. Итоги летнего сезона по Одесской области. Спад турпотока и проблемы отрасли. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.hotelier.pro/tourizm/item/1850-odessa>
41. <http://naukovedenie.ru/PDF/119EVN415.pdf> (доступ вільний).
42. <http://studies.in.ua/bzakon/45-58-dzherela-otrimannya-pributku.html>
43. <https://www.koklenhotel.com/ua/>
44. http://tourlib.net/statti_ukr/ambrosij.htm
45. <http://saee.gov.ua/uk/regulations>
- 46.<http://market.elec.ru/nomer/39/gostinica-xxi-veka-dostupnaya-optimizaciya-energoz/>
- 47.<http://kak-svoimi-rukami.com/2010/09/vybiraem-tverdotoplivnyj-kotel-chhttpnuzhno-znat-prezhde-chem-kupit/>
48. <http://www.stropuva-ua.org/>
- 49.<http://cyberleninka.ru/article/n/teoreticheskie-aspekty-resursosberegayuschih-tehnologiy-v-gostinichnom-biznese>
- 50.<http://cyberleninka.ru/article/n/vozmozhnye-puti-k-resursosberezheniyu-v-gostinichnom-hozyaystve>.